

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

REFORMELE ORGANIZĂRII ADMINISTRATIV-TERITORIALE PE TERITORIUL STATULUI UNITAR ROMÂN

studiu documentar

ianuarie 2022

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

Documentare și sinteză: Any-Mary Julia
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

Aplicarea PNRR a readus în discuție subiectul regionalizării României care, din punctul de vedere atât al unor factori politici cât și al unor specialiști în domeniu, ar fi crescut de o manieră semnificativă capacitatea țării noastre de a atrage fonduri europene. O astfel de reformă ar avea consecințe semnificative, datorită schimbărilor majore produse în structura arhitecturii administrației locale și în dinamica socio-economică subsecventă.

Deși Codul administrativ prevede asocierea UAT-urilor, în fapt acest lucru este dificil de realizat din cauze diverse (motivate politic, social, economic, electoral etc.). Un exemplu de notorietate este acela al disputatei zone turistice Râncă de către localitățile Novaci și Baia de Fier. O asociere a acestor localități, fie și numai cu scopul administrării în comun a zonei Râncă ar fi pus capăt disputelor și ar fi stopat dezvoltarea haotică și cu consecințe economice și ecologice dezastruoase pentru ambele localități.

Referendumurile locale inițiate pentru comasarea unor localități reprezintă o pârghie legislativă – altfel utilă - evitată de către decidenți, deoarece dezinteresul (manifestat prin absenteism) cetățenilor face ca aceste referendumuri să nu poată fi validate.

În prezent, peste 1000 de unități administrative-teritoriale au cheltuielile mai mici decât veniturile.

După ultimul recensământ (2011)¹, dintre cele 3.100 de unități administrativ-teritoriale (UAT), adică orașe și comune, 89 de UAT-uri au sub o mie de locuitori. Județele cu cele mai multe comune care au sub o mie de locuitori sunt Hunedoara, cu 13 comune, și Alba, tot cu 13 comune. Conform Legii salarizării unitare, un primar al unei comune de până în 1.500 de locuitori are un salariu brut de aproximativ 10.000 de lei, în timp ce viceprimarul are un salariu brut de circa 7.000 de lei. O primărie are un aparat administrativ compus dintr-un secretar, un contabil și cel puțin doi sau trei responsabili de compartimentele Juridic, Asistență Socială, Agricol, Urbanism, Stare Civilă și Administrație. Aceasta e structura comprimată la maximum, inclusiv într-o comună care are doar câteva sute de locuitori.

Consilierii locali sunt și ei remunerați cu 10% din indemnizația brută a primarului. Potrivit Codului Administrativ, localitățile cu o populație mai mică de 1.500 de locuitori au un Consiliu Local format din nouă membri.

Materialul documentar sintetizează istoria reformelor administrative-teritoriale ale României din ultimii 100 de ani și prezintă și câteva modele de regionalizare, propuse de către organizații neguvernamentale, medii politice și specialiști din mediul academic.

¹ <https://www.recensamantromania.ro/rpl-2011/rezultate-2011/>

CUPRINS

Considerații generale.....	5
Scurtă cronologie a modificărilor legilor de organizare administrativ-teritorială.....	6
Istoricul delimitărilor administrativ-teritoriale	8
Perioada 1948-1967.....	10
Perioada 1968-1989.....	11
Perioada 1990-2018 – perioada de preaderare și post-aderare la UE.....	12
Modele de regionalizare propuse de mediul academic și politic	15
Regionare pornind de la identitatea etnică și culturală - propunerea Sabin Gherman	15
Regiunile administrative, ca bază a unor noi regiuni administrative - propunerea colectivului de geografi de la Cluj-Napoca (coord. Prof. univ. dr. Pompei Cocean) și avansată de fostul PDL.....	18
Propunerile reprezentanților minorității maghiare (UDMR și PCM)	18
Propunerile Academiei Române (coord. Acad. Păun Ion Otiman).....	19
BIBLIOGRAFIE	22

Considerații generale

Contextul istoric în care s-au desfășurat reformele administrativ-teritoriale din România și-a pus amprenta asupra configurării structurilor și instituțiilor care s-au succedat în decursul celor 100 de ani de la Marea Unire. Acesta a fost caracterizat prin perioade de stabilitate, dar și de instabilitate, în funcție de transformările interne și de factorii internaționali perturbatori.

În această perioadă, la conducerea României s-au succedat peste 40 de guverne, care au încercat să asigure structuri instituționale și mecanisme corespunzătoare cerințelor de modernitate, unitate și stabilitate a statului național unitar român. Evoluțiile în planul reformelor administrativ-teritoriale au fost, în special, consecința voinței politice și a evoluțiilor geopolitice. Corelate și integrate cu schimbările economice și sociale, reformele administrative au urmărit să creeze structuri teritoriale care să contribuie la eficientizarea aplicării unor măsuri și acțiuni menite să reducă anumite dezechilibre între diferite regiuni, dar și un mai bun control asupra acestora².

O serie de reforme au avut un caracter abrupt, în timp ce altele au mers pe modificări punctuale care să servească anumitor interese de moment sau de grup. Impactul acestor reforme s-a concretizat într-o serie de fenomene care au antrenat ajustări atât cantitative (reducerea sau creșterea numărului de județe, comune, plăși, orașe, a suprafețelor acestora etc.), cât și calitative (redenumirea unor orașe, înființarea unor categorii noi de unități teritoriale mai mari etc.). Unele reforme administrativ-teritoriale din perioada 1918 și până în prezent au avut în vedere reducerea fragmentării (reducerea numărului de județe de la 76 la 42), în paralel cu înființarea unui nou nivel, cel regional (directorate ministeriale, ținuturi), care a cunoscut, la rândul său, un proces de reorientare de la regiuni de mici dimensiuni, mai omogene, spre regiuni mai mari, caracterizate de inegalități importante atât economice, cât și sociale.

Pornind de la un decupaj teritorial diferit, cu caracteristici specifice, existent înainte de 1918, evoluția reformelor administrative a fost una relativ dificilă, cu întârzieri și reveniri de moment, cu interferențe politice externe și de cele mai multe ori fără o direcție clară sau obiective specifice (sau care nu au putut fi atinse). În întreaga perioadă de la Marea Unire, toate partidele care s-au succedat la putere au întocmit proiecte de unificare administrativă sau de consolidare a acesteia, unele îndreptate spre centralizare, altele, dimpotrivă, spre descentralizare și autonomie regională sau locală.

O posibilă viitoare reformă administrativ-teritorială a României trebuie să vizeze, pe lângă obiectivele prezentate mai sus, o descentralizare reală, stabilă, graduală, predictibilă și transparentă, bazată pe criterii și reguli obiective, prin asigurarea resurselor necesare

2

https://www.researchgate.net/publication/277714692_Regiunile_Europei_Metodologie_de_analiza_regionala

exercitării competențelor transferate la nivel local sau regional, pe echitate, democrație participativă și cheltuirea eficientă și eficace a resurselor financiare³.

Scurtă cronologie a modificărilor legilor de organizare administrativ-teritorială

În perioada 1918-1920 au circulat mai multe idei și proiecte privind reorganizarea României fie în regiuni, fie în provincii. Cele mai importante proiecte au aparținut PNL, Partidului Național Român și lui C. Negruzzi; proiecte interesante au venit și din partea a două comisii, una condusă de Simion Mehedinți iar cealaltă de C. Argetoianu. Majoritatea proiectelor urmăreau deconcentrarea puterii și încurajau autonomia locală.

- **Legea nr. 95 privind unificarea administrativă (14 iunie 1925)**

Cea mai importantă lege care a vizat structura administrativ teritorială a României Mari a fost [Legea nr. 95 privind unificarea administrativă](#) (14 iunie 1925). Această lege a fost promovată de Guvernul Ion I. C. Brătianu (la elaborarea ei participând multe personalități ale vremii: Simion Mehedinți, Vintilă Mihăescu, Vasile Meruțiu etc.), județul și comuna fiind stabilite ca structuri administrativ-teritoriale de bază, cu personalitate juridică.

- **Legea administrativă din 27 martie din 1936**

O nouă lege administrativă - [Lege administrativă din 27 martie din 1936](#) menține structura anterioară formată din județe și comune. Plasa rămâne subdiviziunea administrativă a județului, iar comunele erau conduse de un Consiliu comunal și de primar, respectiv viceprimar. Prefectul județului era numit și revocat prin decret regal în urma propunerii Ministerului de Interne (acesta numind toți funcționarii din județ). Legea păstrează structura din anul 1929, promovând însă o abordare de tip centralizat.

- **Legea administrativă din 14 august 1938**

În anul 1938, noua Constituție propune o formă de organizare teritorială care permite legislativului să decidă asupra reformelor teritoriale. Astfel, Legea administrativă din 14 august 1938 conduce la o centralizare administrativă specifică perioadelor de criză, arătând că administrația publică locală se exercita la nivel de ținut, județ, plăși și comune.

În anul 1940 regele Carol al II-lea abdică, la tron urmând regele Mihai - guvernarea fiind preluată de generalul Ion Antonescu. În acest an, teritoriul României suportă două modificări istorice tragice: la data de 27 iunie 1940, România pierde 11 județe din Basarabia și nordul Bucovinei în favoarea Uniunii Sovietice (URSS); în septembrie 1940, în urma Tratatului dintre România și Bulgaria (la Craiova), România pierde județele Durostor și Caliacra. Suprafața totală pierdută de România a fost de 58.488 kmp - 13 județe, 32 orașe și 2.422 sate.

³ https://www.researchgate.net/publication/332179151_Evolutia_reformelor_administrativ-teritoriale_din_Romania_in_ultimul_secol

- **Legea nr. 5 din 1950**

În anul 1948, noua Constituție stipula că Republica Populară Română, stat unitar, independent și suveran, deținea un teritoriu subdivizat din punct de vedere administrativ, în comune, plăși, județe și regiuni. Puterea de stat acționa prin consiliile populare locale, care erau organe reprezentative alese pe patru ani, prin vot universal, direct, egal și secret. Aceste consilii puteau acționa și la nivelul ramurilor de activități economice, fiind subordonate consiliilor populare și comitetelor executive, pe lângă care funcționau.

În anul 1950, o nouă reformă teritorială are loc, în acest sens fiind promulgată [Legea nr. 5 privind subdivizarea economico-administrativă a teritoriului Republicii Populare România](#). Cu această ocazie se renunță la județe și la plăși, în favoarea regiunilor (28) și raioanelor (177), sub-divizate pe comune (4052) și orașe (dintre care 8 erau cu subordonare centrală și 140 subordonare regională). După 1950, au apărut două noi Decrete de lege care au continuat reducerea numărului de regiuni (Decretul nr. 331/1952 și Decretul nr. 12/1956).

- **Legea nr. 3/1960**

Reforma teritorială din anul 1960, promovată prin [Legea nr. 3/1960 privind îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale](#), a determinat revenirea la denumirea inițială de regiune (existând un număr de 16 regiuni) și schimbări administrative pentru zonele din sudul și estul Transilvaniei (Brașov, Regiunea Autonomă Maghiară, Cluj și București), în paralel cu unele modificări ale denumirilor (s-a revenit la denumiri cu tradiție istorică: Banat, Crișana, Oltenia, Dobrogea).

- **Legea nr. 2/1968**

Constituția din anul 1965 schimbă denumirea țării în Republica Socialistă România, stabilind județul, orașul și comuna, drept unități administrativ teritoriale de bază. Ulterior, Constituția din anul 1968 adoptă [Legea nr. 2 privind o nouă organizare teritorial-administrativă](#) (lege valabilă și în prezent) După anul 1968, se revine la organizarea administrativ-teritorială bazată pe județe, orașe și comune, aspect ce determină apariția unei noi legi privind organizarea administrative-teritorială (Legea nr. 55 din decembrie 1968 care modifică Legea nr. 2 din februarie 1968). Astfel, sunt desființate regiunile și înființate 39 de județe, conduse de consilii populare județene. Orașele cu importanță economică au fost declarate municipii, fiind conduse de consiliile populare, considerate organe ale puterii de stat.

- **Legea nr. 58 din 29 octombrie 1974**

O nouă organizare a teritoriului țării vine odată cu promulgarea [Legii nr. 58 din 29 octombrie 1974 privind sistematizarea teritoriului și a localităților urbane și rurale](#). Această lege urmărește repartizarea rațională și echilibrată a forțelor de producție, îmbinând criterii de eficiență economică cu cele de ordin social. Rezultatul legii a constat într-un proces de industrializare forțată, de distrugere a patrimoniului cultural-național, demolarea a peste două milioane de gospodării, dintre care cele mai multe în mediul rural.

- **Decretul nr. 15 din 23 ianuarie 1981**

Ultima reformă administrativ-teritorială din perioada socialistă are loc în anul 1981, prin semnarea [Decretului nr. 15 din 23 ianuarie 1981](#), care urmărea îmbunătățirea organizării administrative a teritoriului Republicii Socialiste Romania. Prin acest Decret sunt reorganizate județele Giurgiu, Ilfov și Ialomița (județul Giurgiu are reședința în municipiul Giurgiu, Ialomița în municipiul Slobozia și județul Călărași în municipiul Călărași).

Istoricul delimitărilor administrativ-teritoriale

Vechile provincii românești au cunoscut modele diferite de organizare instituțională și administrativ-teritorială. Prin Unirea Moldovei cu Țara Românească (un proces derulat în perioada 1856-1862 și definitivat prin adoptarea Constituției de la 1866, când Principatele Unite iau denumirea oficială de România) se realizează și unificarea constituțională și administrativă.

Unirea de la 1 Decembrie 1918 a determinat în mod firesc și unificarea legislativă și administrativă. A urmat o perioadă cu multe dezbateri și propuneri legislative care vizau fie descentralizarea totală, fie o centralizare moderată fie o organizare de tip federativ.

Între provinciile românești existau diferențe atât de suprafață, populație cât și de tradiție legislativă. În anul 1923 erau 74 de județe, din care 34 în Țara Românească, Moldova și Dobrogea, 22 în Ardeal, 9 județe în Bucovina și 9 în Basarabia.

După realizarea Constituției din anul 1923 va intra în vigoare Legea nr. 95 pentru unificarea administrative din 14 iunie 1925, prin care județul și comuna devin unități administrativ-teritoriale de bază cu personalitate juridică. Județele trebuiau să dețină o populație de minim 300 000 – 400 000 de locuitori. Comunele sunt urbane și rurale (formate din mai multe sate). Comunele sunt conduse de consilieri aleși iar județele sunt administrate de un consiliu de conducere format din delegați ai populației. Atât comunele cât și județele se puteau asocia între ele în vederea atingerii unor obiective economice. În anul 1923 populația României era de aproximativ 16 milioane de locuitori, din care Țara Românească/Moldova/Dobrogea ("România Mică") 7,89 milioane de locuitori, Transilvania 4,93 milioane de locuitori, Basarabia 2,95 milioane de locuitori și Bucovina 811 mii de locuitori.

Legea pentru unificare administrativă din 1925 a fost considerată o lege de centralizare administrativă, având în vedere raporturile dintre organele administrației locale și reprezentantul guvernului (situația în date: teritoriul țării a fost împărțit în 71 de județe, 498 de plăși, 8 879 de comune, dintre care 71 urbane reședințe de județ - între care 17 municipii, 94 comune urbane nereședințe, 10 comune suburbane și 8 704 comune rurale).

O altă lege importantă a fost [Legea administrațiunii locale nr. 167 din 1929](#) prin care județele rămân împărțite în plăși, comunele fiind împărțite pe sectoare. Satele și comunele

dintr-un județ erau repartizate între plăși printr-o ordonanță a Ministerului de Interne. Comunele urbane și rurale cu peste 50.000 de locuitori erau declarate municipii (comunele urbane erau asimilate orașelor). Județele se puteau asocia pe termen limitat pentru anumite activități economice, culturale sau de lucrări publice. Asociația județelor avea personalitate juridică și atribuții de administrare proprie. De asemenea, legea stabilește și înființarea a șapte directorate ministeriale, considerate centre ale administrației locale: București, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Craiova, Iași și Timișoara. În lege nu au fost stabilite clar atribuțiile delegate de către ministere unităților deconcentrate, una dintre consecințele aplicării legii fiind generarea unui mecanism administrativ mai complex și mai costisitor decât cel anterior. Legea a rămas în vigoare doar 14 luni, după care directoratele au fost dizolvate.

În anul 1930, structura administrativ-teritorială era formată din 9 provincii, 71 de județe, 322 de plăși, 172 de orașe și 15.201 sate. La recensământul din 1930, populația României înregistra 18052 de locuitori, din care 81,8% în mediul rural. Cea mai urbanizată regiune era Muntenia (27,1%) și cea mai rurală Basarabia (12,9%). Structura etnică era compusă din 71,9% români, 7,2% maghiari, 4,1% germani, 4% evrei, 3,2% ucraineni.

În anul 1931, o nouă lege dizolvă direcțiile locale ministeriale și înființează Inspectoratele Generale pentru Control și Direcție, sub responsabilitatea Ministerului de Interne. A urmat o succesiune de modificări ale legii din 1929 care au condus la o confuzie considerabilă în administrarea serviciilor publice locale - legile de modificare aprobate au fost în 1931, 1932, 1933, 1934.

În anul 1936, noua Lege administrativă din 27 martie menține structura anterioară formată din județe și comune, ambele având personalitate juridică. Revine plasa ca subdiviziune administrativă a județului, fiind formată din comune conduse de pretori, numiți prin decizia Ministerului de Interne. Comunele erau conduse de un consiliu comunal și de primar, respectiv viceprimar. Prefectul județului era numit și revocat prin decret regal, în urma propunerii Ministrului de Interne (acesta numește toți funcționarii din județ). Această lege păstrează structura stabilită în anul 1929, adoptând o abordare de tip centralist.

În anul 1938, noua Constituție propune o nouă formă de organizare teritorială a statului român, permițând legislativului să decidă asupra administrației teritoriale și oferind posibilitatea unei noi reforme. Astfel, Legea administrativă din 14 august 1938 conduce la o centralizare administrativă specifică perioadelor de criză, arătând că administrația publică locală se exercită prin ținut, județ, plăși și comune. Legea administrativă reintroduce instituția regiunii, denumită „ținut”, reprezentând „circumscripția administrativ-teritorială cu personalitate juridică” și având o misiune dublă: supervizarea activităților autorităților din regiune, reprezentarea și apărarea intereselor locale prin descentralizare. Ținutul a fost, în același timp, o unitate deconcentrată și descentralizată. În aceste ținuturi, serviciile publice erau supervizate de către un rezident regal care avea mandat de șase ani și era și reprezentantul Guvernului, dar și administratorul ținutului.

Consiliul ținutului era format din persoane alese, dar și din membri numiți de către Guvern, având putere de decizie și funcții consultative. Județul nu are personalitate juridică și devine o circumscripție administrativă și de control, condusă de un prefect numit prin decret regal, care raporta rezidentului regal situații privind starea economică, financiară, culturală și administrativă a județului, dar și cu privire la efectele măsurilor Guvernului. Rezidentul regal putea suspenda sau revoca deciziile prefectului, atunci când considera că nu s-a respectat legea.

Plasa devine o subdiviziune administrativă și de control fără personalitate juridică, formată din mai multe comune și condusă de un pretor numit prin decizie ministerială, care este reprezentantul Guvernului, dar și șeful poliției. Modificările teritoriale ale circumscripției plășilor se făceau prin decizia rezidentului regal, pe baza raportului prefectului. Odată cu legea din august 1938 se încheie și ciclul reformelor administrativ-teritoriale din perioada interbelică.

Perioada 1948-1967

Noua [Constituție din anul 1948](#) stabilește ca denumire oficială a statului Republica Populară Română, stat unitar, independent și suveran - teritoriul fiind împărțit administrativ în comune, plăși, județe și regiuni (art. 75). Organele locale ale puterii de stat sunt consiliile populare locale, organe reprezentative alese (cu un mandat de patru ani) prin vot universal, direct, egal și secret. Aceste consilii se pot înființa și pe ramuri de activitate, fiind subordonate în activitatea lor consiliilor populare și comitetelor executive pe lângă care funcționează.

În anul 1950 se promulgă Legea nr. 5 privind subdivizarea economico-administrativă a teritoriului Republicii Populare România, care renunță la județe și la plăși în favoarea regiunilor (28) și a raioanelor (177) împărțite pe comune (4052) și orașe (dintre care 8 au subordonare centrală și 140, regională). Delimitarea regiunilor s-a realizat după modelul sovietic al oblast-urilor, urmărindu-se obiective de natură economică. Referitor la raioane, acestea erau structuri teritorial-administrative în întregime noi, de sorginte rusească. Numărul prea mare de regiuni a fost considerat un element nefavorabil pentru o gestionare eficientă a resurselor, conducând la o nouă dezbatere pentru reducerea numărului lor.

În [Constituția din anul 1952](#) sunt trecute regiunile (18) cu statut de unități administrativ-teritoriale de bază. Dintre acestea, Regiunea Autonomă Maghiară, stabilită pe criterii etnice, este formată din populație compactă maghiară secuiască, având conducere administrativă autonomă aleasă de populația Regiunii Autonome și centrul administrativ în orașul Târgu-Mureș. Pe teritoriul regiunii sunt aplicate în mod obligatoriu legile Republicii Populare Române. Două decrete reduc numărul regiunilor (Decretul nr. 331/1956 și Decretul nr. 12/1957) (16 regiuni), în paralel cu creșterea numărului de raioane.

În anul 1960 are loc o nouă reformă teritorială. Astfel, Legea nr. 3/1960 privind îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale menține numărul regiunilor (16 regiuni), dar schimbă limitele administrative pentru cele din Transilvania (Brașov, Regiunea Autonomă Maghiară, Cluj) și București, în paralel cu modificări ale denumirilor, revenindu-se la cele cu tradiție istorică (Banat, Crișana, Oltenia, Dobrogea). Influența sovietică dispare din toponimia regională (Regiunea Stalin revine la denumirea veche de Brașov). Regiunea Autonomă Maghiară devine Regiunea Mureș - Autonomă Maghiară și pierde partea sudică (unde populația era aproape 100% formată din etnici maghiari) în favoarea Regiunii Brașov.

[Constituția din anul 1965](#) schimbă denumirea țării în Republica Socialistă România, stabilind județul, orașul și comuna drept unități administrativ-teritoriale de bază. Pe baza acestei Constituții, în anul 1968 se adoptă Legea nr. 2 privind organizarea teritorial-administrativă.

Perioada 1968-1989

Prin [Constituția din anul 1968](#) se revine la județ, oraș și comună, fapt ce determină apariția unei noi legi - [Legea nr. 55/1968 privind organizarea administrative-teritorială](#), care modifică Legea nr. 2/1968, prin care sunt desființate regiunile și sunt înființate 39 de județe, conduse de consilii populare județene. Reînființarea județelor nu a însemnat însă revenirea la configurația administrativă anterioară anului 1950. Un număr de 19 județe nu se mai regăseau în acest decupaj, altele aveau numele schimbat parțial sau complet.

O nouă reformă administrativă are loc în anul 1981, prin emiterea Decretului nr. 15 din 23 ianuarie 1981 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea organizării administrative a teritoriului Republicii Socialiste România. Acest decret stabilește reorganizarea județelor Ilfov și Ialomița în următoarele unități administrativ-teritoriale: județul Giurgiu, cu reședința în municipiul Giurgiu; județul Ialomița, cu reședința în municipiul Slobozia, județul Călărași, cu reședința în municipiul Călărași. În scopul organizării armonioase a teritoriului țării, este promulgată Legea nr. 58 din 29 octombrie 1974 privind sistematizarea teritoriului și a localităților urbane și rurale. Rezultatul acestei legi a constat într-un proces de industrializare forțată, de distrugere a patrimoniului cultural național, demolarea a peste două milioane de gospodării, dintre care cele mai multe în mediul rural. Organizarea administrativ-teritorială din anul 1968 și până în anul 1989 a suferit modificări, îndeosebi la nivel de comune și orașe.

Perioada 1990-2018 – perioada de preaderare și post-aderare la Uniunea Europeană

Potrivit Constituției României din anul 1991 și a reglementărilor în vigoare, teritoriul este organizat administrativ în județe, municipii, orașe și comune. Actualele prevederi constituționale permit menținerea în vigoare a organizării administrativ-teritoriale din anul 1968 (Legea nr. 2/1968), teritoriul țării fiind format din 41 de județe, plus municipiul București. Această structură constituie cadrul legal de implementare a politicilor și strategiilor economice și sociale, ecologice și culturale etc. stabilite la nivel național și local, în vederea asigurării dezvoltării echilibrate a diferitelor zone ale țării și a creșterii coeziunii teritoriale. Județele, orașele și comunele au personalitate juridică, dețin un patrimoniu, au atribuții importante privind administrarea intereselor publice locale, exercitând autoritatea în condițiile legii și în limitele administrative-teritoriale stabilite – [Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ](#).

Suprafețele județelor, orașelor și comunelor sunt reglementate în Codul administrativ (art. 104) și pot fi modificate doar prin referendum. Criteriile privind delimitarea suprafețelor sunt stabilite de [Legea nr. 351/2001](#), care aprobă Planul de amenajare a teritoriului național (Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități). Localitățile sunt urbane și rurale, în funcție de preponderența forței de muncă ocupate în activități agricole sau neagricole, dar și de importanța și influența socio-economică asupra proximităților. Pentru localitățile urbane, legea stabilește o serie de indicatori (în număr de 16) diferențiați pentru municipii și orașe, dintre care cel mai important este numărul de locuitori (pentru municipii trebuie să fie de cel puțin 25.000 de locuitori, iar în cazul orașului, de 5.000 de locuitori). Potrivit acestei legi, unitățile administrativ-teritoriale de bază sunt orașele și comunele (formate din mai multe localități). Pe lângă orașe și comune, există și alte tipuri de unități – zonele metropolitane – care au independență, nu au personalitate juridică și sunt formate prin asocierea voluntară a unităților administrativ-teritoriale de bază. La acestea se mai pot adăuga zonele de dezvoltare (au anumite facilități fiscale pentru atragerea investițiilor autohtone sau străine), zonele de influență (localitățile care se învecinează cu un centru urban), sistemele urbane etc.

Ca urmare a multiplelor modificări structurale și teritoriale prezente după 1990, au fost date peste 200 de legi care au urmărit modificarea Legii din 1968 privind organizarea administrativ-teritorială a României. Modificările au fost impuse de o serie de schimbări importante la nivel administrativ-teritorial: depopularea sau desființarea unor sate ca urmare a închiderii unor obiective industriale (de facto, aceste sate nu mai sunt populate de ceva vreme, dar nu a existat cadrul juridic care să reglementeze unificarea administrativă), schimbarea statutelor orașelor, comunelor și municipiilor, înființarea de noi comune prin reorganizarea altora, schimbarea denumirilor unor unități administrativ-teritoriale etc.

Politica de dezvoltare teritorială a apărut în România din necesitatea de a corecta decalajele regionale existente și de a se alinia principalelor tendințe de regionalizare ce au

loc în prezent la nivel european. Aceasta reprezintă condiția esențială a procesului de integrare în structurile europene, pentru o mai bună gestionare a fondurilor structurale alocate în scopul unei dezvoltări generale echilibrate. Politica de dezvoltare regională a devenit o componentă importantă, fiind definită în concordanță cu obiectivele UE și reprezentând o cerință de bază a aderării la structurile europene. Reglementată de [Legea nr. 151/1998](#), politica de dezvoltare regională în România reprezintă „*ansamblul politicilor autorităților administrației publice centrale și locale, elaborate în scopul îmbunătățirii performanțelor economice ale unor arii geografice, constituite în regiuni de dezvoltare, beneficiind de sprijinul guvernului, al Uniunii Europene și al altor instituții și autorități naționale și internaționale interesate*”.

După anul 2007, după integrarea în UE, apar două noi categorii de modele teritoriale fără personalitate juridică, ce îndeplinesc un rol important în cadrul politicii de coeziune și dezvoltare regională: macroregiunile și regiunile de dezvoltare, care sunt incluse în sistemul EUROSTAT și grupate în funcție de numărul populației (NUTS).

Constituirea regiunilor de dezvoltare în România a avut la bază criteriul integrării funcțional-potențiale, cele opt regiuni de dezvoltare fiind înființate în jurul unor centre polarizatoare (Iași, Timișoara, Craiova etc.). De asemenea, s-au avut în vedere și alte criterii: criteriul complementarității resurselor, al activităților economice și sociale, al legăturilor funcționale etc., toate acestea contribuind la identificarea rapidă a tipurilor de disparități existente. Având în vedere complexitatea dificultăților din perioada de tranziție, politica de dezvoltare regională a României a avut în vedere o gamă importantă de probleme economice și sociale:

- diminuarea dezechilibrelor regionale existente printr-o dezvoltare echilibrată, prin recuperarea accelerată a întârzierilor în dezvoltarea zonelor defavorizate, ca urmare a unor condiții istorice, geografice, economice, sociale, politice, și preîntâmpinarea producerii de noi dezechilibre;
- pregătirea și adaptarea cadrului instituțional pentru a răspunde criteriilor de integrare în structurile Uniunii Europene și de acces la fondurile structurale și la Fondul de coeziune;
- corelarea politicilor și activităților sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor, stimularea inițiativelor prin valorificarea resurselor locale și regionale, în scopul dezvoltării economico-sociale durabile și al dezvoltării culturale a acestora;
- stimularea cooperării inter și intra regionale, a celei transfrontaliere - inclusiv în cadrul euroregiunilor - precum și participarea regiunilor de dezvoltare la structurile și organizațiile europene care promovează dezvoltarea economică și instituțională, în scopul realizării unor proiecte de interes comun, în conformitate cu acordurile internaționale la care România este parte.

În vederea completării și aplicării Legii dezvoltării regionale în România au fost emise mai multe acte normative. Din varii motive, cadrul legal și instituțional creat nu a generat stabilitatea și consolidarea preconizate, frecvența schimbărilor fiind complementară compoziției și dinamicii eșichierului politic.

Deși dezvoltarea regională presupune proiecte pe termen mediu și lung, construcția instituțională nu a ținut seama de acest specific, fiind emise în exces acte și documente de reglementare. În această etapă, ținându-se seama de propunerile existente în [Carta verde a politicii de dezvoltare regională în România](#), au fost înființate primele instituții: Agenția Națională de Dezvoltare Regională, Consiliul Național de Dezvoltare Regională, Agențiile de Dezvoltare Regională și Consiliile de Dezvoltare Regională fără personalitate juridică. Au fost stabilite principiile, au fost clarificate obiectivele politicii regionale și au fost elaborate primele planuri de dezvoltare regională. În teritoriu, după o primă perioadă de opoziție, ca urmare a neînțelegerii conceptului de dezvoltare regională, au fost constituite rapid cele opt regiuni de dezvoltare, consiliile și agențiile de dezvoltare regională (ADR).

Până la aderare, a fost elaborat *Planul național de dezvoltare*, care a avut mai multe versiuni (pentru perioadele 2000-2002 și 2002-2005), versiunea finală conținând strategiile de dezvoltare ale celor opt regiuni. În anul 2004 apare o nouă lege a dezvoltării regionale, [Legea nr. 315/2004](#), care aduce noi modificări -în special la nivel instituțional - modificări care au condus la o mai mare concentrare a deciziilor la nivel central.

Un al doilea moment important în evoluția procesului de dezvoltare regională îl reprezintă integrarea României în structurile Uniunii Europene la 1 ianuarie 2007. În această primă perioadă de programare are loc definitivarea și consolidarea cadrului legislativ și instituțional al procesului dezvoltării regionale. Schimbarea constantă a instituțiilor și legislației în domeniul dezvoltării teritoriale a fost elementul constant al tuturor acțiunilor politice de după integrarea în UE. Majoritatea schimbărilor nu au avut la bază analize de impact și nici justificări de ordin economic, cele mai multe fiind îndreptate spre concentrarea acțiunilor și resurselor financiare⁴.

⁴ https://www.researchgate.net/publication/332179151_Evolutia_reformelor_administrativ-teritoriale_din_Romania_in_ultimul_secol

Modele de regionalizare propuse de mediul academic și politic

Regionare pornind de la identitatea etnică și culturală - propunerea Sabin Gherman⁵

În paralel cu aceste două tendințe majore de optimizare a structurilor administrativ-teritoriale, s-a pus și problema transformării României într-un stat regional prin supra-licitarea diferențierilor etnice și culturale dintre provinciile istorice. Inițiativa a fost lansată la Cluj-Napoca de către Liga Transilvania–Banat, prin președintele acesteia, Sabin Gherman și stabilea ca obiectiv organizarea României în șapte regiuni autonome: Banat, Bucovina, Dobrogea, Moldova, Muntenia, Oltenia și Transilvania, avându-se la bază modelul spaniol al comunităților autonome.

Acestea ar urma să fie guvernate de către o Cameră Regională, condusă de un guvernator, aleasă prin vot universal care ar urma să dețină putere legislativă secundară, cu clauză de competență generală în regiune. Proiectul a fost reluat ulterior sub forma unui memorandum ce propunea înființarea unor consilii și parlamente regionale care urmau să funcționeze în orașele reședință ale regiunilor. Decupajul regional urmărea - la bază - identitatea istorică și socio-culturală precum și caracteristicile economice ale unităților teritoriale, implementarea urmând a fi făcută cu modificarea Constituției. Deși inițiatorii proiectului subliniau faptul că acesta nu are un caracter secesionist sau iredentist, structura lor etnică și profesională a ridicat serioase semne de întrebare asupra caracterului apolitic și imparțial al acestuia.

Argument - Evoluția sistemului urban românesc în ultimii 50 de ani a determinat mutații ample la nivelul relațiilor dintre așezările umane prin orientarea preferențială a investițiilor spre anumite centre urbane (într-o primă fază spre reședințele de regiuni, iar după 1968 spre noile reședințe de județ), fapt ce a contribuit la o redimensionare a zonelor de influență urbană. La nivel macroteritorial, pentru simplificarea implementării politicilor de dezvoltare regională, s-a impus necesitatea identificării unităților administrative limitrofe cu profiluri economico-sociale asemănătoare și gruparea acestora în provincii istorice, bine individualizate în decursul timpului pe baza tradițiilor, complementarităților economico-sociale și a patrimoniului cultural și spiritual comun.

Funcționalitatea acestora este proiectată în psihologia locuitorilor; regiunea devine astfel spațiu mental, spațiu de raportare a identității locuitorilor, al comuniunii dintre om și mediul său de viață, element fundamental în durabilitatea oricărei structuri spațiale. Spațiile mentale sunt în același timp spații funcționale, dar și spații de omogenitate etnică și culturală; spații structurate de jos în sus, pe baza relațiilor dintre colectivitățile locale. Regiunile europene sunt, în cea mai mare parte a lor, spații mentale constituite în decursul unui îndelungat proces istoric, identitatea regională a locuitorilor fiind, în unele cazuri, mai

⁵ [Organizarea-administrativ-teritoriala-a-Romaniei.pdf \(researchgate.net\)](#)

puternică decât cea națională (cazul Flandrei și Valoniei în Belgia, al landurilor germane și austriece, al regiunilor italiene și franceze sau al comunităților autonome spaniole). De aceea, considerăm că regiunile care au ajuns la stadiul de spații mentale sunt cele mai viabile pentru a fi investite cu statut administrativ.

Teritoriul românesc este structurat în trei tipuri de spații mentale, corespunzătoare a trei nivele spațiale distincte: macroteritorial (provinciile istorice), mezoteritorial („țările” istorice) și microteritorial, asociat localității de origine a individului. Iată de ce, prin prezentul demers se propune un decupaj administrativ după un sistem regional, pe baza provinciilor istorice, ce corespund unor spații mentale puternic individualizate, cu relații funcționale (infrastructură și sisteme de interacțiune umană) bine individualizate, al căror rol ar trebui amplificat. Nivelul inferior ar urma să fie reprezentat de cel județean și în unele cazuri, de cel subdepartamental, similar plaselor interbelice.

Metodologia regionării

Pentru stabilirea configurației decupajului administrativ propus, s-a avut în vedere parcurgerea a trei etape distincte:

I. Identificarea centrelor de convergență regională și locală capabile de a fi investite cu funcție administrativă, pe nivele ierarhice, în funcție potențialul lor de polarizare. Selectarea acestora a fost realizată pe baza precedentelor istorice și a poziției lor în sistemul urban, fiind individualizate 4 eșantioane:

- foste reședințe de regiune, între 1950 și 1968, fiind excluse orașele care și-au pierdut acest statut în 1952 și 1956. Este categoria de centre urbane care și-au păstrat continuu, pe tot parcursul secolului al XX-lea, funcția de centre administrative de prim rang;

- reședințe de județ actuale, investite sau reinvestite cu acest statut prin reorganizarea administrativă din 1968. Majoritatea acestora au fost centre administrative și în perioada interbelică, unele fiind și reședințe de regiune între 1950-1952 și chiar între 1952-1956 (Arad și Bârlad). Toate însă și-au pierdut între 1956 și 1968 statutul de centre administrative regionale sau departamentale, cu repercusiuni negative asupra dinamicii lor economico-sociale;

- foste reședințe de județ între 1925 și 1950, care nu au mai fost reinvestite ulterior cu acest statut. Pentru cea mai mare parte a lor, consecința a constat într-o evoluție stagnantă, adesea chiar regresivă, în pofida încercărilor de reabilitare prin investirea cu statut de municipiu, sau / și prin localizarea preferențială a unor investiții industriale, ce a determinat dezechilibre la nivelul ecosistemelor urbane respective;

- potențiale centre administrative de nivel local, orașe a căror potențial actual le poate permite să-și oficializeze și din punct de vedere administrativ rolul de centre de convergență locală. Sunt în general centre urbane cu peste 30 000 locuitori, declarate municipii după 1990, cu unele excepții, care prin potențialul lor de poziție (situate în arii depresionare, în

zone profund rurale sau cu un grad redus de accesibilitate - Sulina, Calafat, Brad, Vatra Dornei, Urziceni ș.a.) pot constitui nuclee de polarizare pentru mari suprafețe.

II. Stabilirea ariilor de polarizare ale centrelor urbane selectate, pe baza distanțelor rutiere și feroviare dintre acestea și așezările limitrofe. În cazul în care legătura se realizează prin mai multe variante, au fost avute în vedere distanțele pe căile de acces de categorie superioară. S-a ținut seama, indirect și de favorabilitățile și restricțiile naturale (configurația reliefului și dispunerea rețelei hidrografice), ce determină configurația rețelelor de comunicație.

III. Cuantificarea relațiilor existente între centrele urbane considerate viabile pentru a fi investite cu funcție administrativă. Au fost individualizate trei tipuri de relații: subordonare, competiție și indiferență, pe baza cărora structurile teritoriale rezultate pe baza ariilor de polarizare ale acestora au fost ierarhizate pe nivele administrative.

Analiza regională a decupajului propus pentru o analiză macroteritorială a decupajului administrativ propus, s-a luat ca bază de pornire regiunile istorice, structuri teritoriale care s-au conturat cel mai bine de-a lungul timpului ca spații omogene funcțional, dar și ca spații mentale și spații percepute. Pe fundamentul acestora, pornind de la relațiile stabilite la nivelul sistemelor regionale de așezări și de la distanțele rutiere dintre centrele comunale și nucleele de polarizare locală au fost individualizate 10 structuri macroregionale pe care le-am considerat viabile pentru a fi investite cu statut administrativ de nivel regional (NUTS II).

Celor 11 potențiale regiuni administrative delimitate pe baza ariei de polarizare a nucleelor de convergență regională și a relațiilor dintre acestea, li se pot atribui următoarele denumiri, ținând seama de specificitatea provinciilor istorice în care se integrează:

- I. Banat, polarizată de Timișoara, secundar de Arad;
- II. Bucovina sau Moldova de Nord, axată pe cooperarea dintre Botoșani și Suceava;
- III. Dobrogea, polarizată de Constanța, secundar de Tulcea;
- IV. Dunărea de Jos, polarizată de conurbația bipolară Galați-Brăila;
- V. Maramureș, axată pe cooperarea dintre Baia Mare și Satu Mare;
- VI. Moldova, polarizată de Iași, secundar de Bacău;
- VII. Muntenia, polarizată de București;
- VIII. Oltenia, polarizată de Craiova;
- IX. Transilvania, ce include și spațiul Crișanei, polarizată de Cluj-Napoca;
- X. Transilvania de Sud, bazată pe axa de cooperare Brașov – Sibiu;
- XI. Zona Metropolitană București, corespunzătoare zonei de influență directă a capitalei.

Regiunile administrative, ca bază a unor noi regiuni administrative - propunerea colectivului de geografi de la Cluj-Napoca (coord. Prof. univ. dr. Pompei Cocean) și avansată de fostul PDL

Elaborată în urma unor studii multicriteriale privind dinamica teritorială a României, modelul de regionare propus are ca punct de plecare regiunile istorice, structuri teritoriale caracterizate printr-un grad mare de funcționalitate dobândită pe parcursul timpului. Proiectul are la bază reorganizarea administrativă în 18 regiuni și o regiune metropolitană, ce cuprinde capitala și actualul județ Ilfov. Decupajul teritorial ar rezulta din comasarea actualelor județe, cu excepția județului Arad, împărțit între regiunile Banat (sudul) și Crișana (nordul) și a județului Olt, inclus în regiunile Teleorman (cea mai mare parte) și Muntenia de Nord-Vest (partea nordică).

Propunerea are în vedere investirea celor opt regiuni de dezvoltare cu statut administrativ prin transformarea acestora în județe. Deși au fost delimitate pe baza unor analize multicriteriale (economice, sociale, culturale ș.a.) și sunt definite prin relații funcționale, regiunile de dezvoltare din România constituie agregări de unități administrativ-teritoriale de rang superior (județe), fără o identitate regională proprie, în condițiile în care teritoriul României este structurat în ansambluri regionale cu personalitate istorică și culturală distinctă (provinciile istorice), a căror funcționalitate a fost demonstrată de-a lungul timpului.

Constituite prin asocierea a 4-7 județe, actualele regiuni de dezvoltare, ce corespund nivelului statistic NUTS 2 se caracterizează prin mărimi demografice și teritoriale comparabile, oferind un bun cadru de raportare statistico-teritorială. La aceasta se adaugă faptul că în toate regiunile țării există zone urbane cu industria destructurată și zone rurale subdezvoltate, ambele generatoare de șomaj și sărăcie.

Propunerile reprezentanților minorității maghiare (UDMR și PCM)

Ținutul Secuiesc și rememorarea Dictatului de la Viena

Propunerile UDMR și PCM, au ca numitor comun individualizarea politico-administrativă a Ținutului Secuiesc prin unificarea județelor cu majoritate etnică maghiară (Harghita – 84,61% și Covasna – 73,81%) cu județul Mureș (39,26% din total, populație maghiară), după modelul fostei Regiuni Autonome Maghiare care a funcționat între 1952 și 1960. Următorii poli de importanță demografică pentru UDMR ar urma să fie constituiți din ansamblurile teritoriale formate din actualele județe Satu Mare (35,22% populație maghiară), Bihor (25,92%) și Sălaj (23,07%) și respectiv din județele Cluj (17,37% maghiari), Maramureș (9,06%) și Bistrița-Năsăud (5,89%).

Pe de altă parte, aceste decupaje readuc în discuție frontiera stabilită în 1940 în urma Dictatului de la Viena, prin transformarea acesteia în limită politico-administrativă, fiind în deplin acord cu unele tendințe de repunere în discuție a frontierelor Ungariei din 1941.

Decupajul administrativ propus de UDMR are la bază 16 județe grupate în cinci macroregiuni, una dintre acestea (Macro-regiunea V) coincide cu teritoriul încorporat în Ungaria în urma Dictatului de la Viena, prin care România a fost silită să cedeze acesteia aproape jumătate din Transilvania (43 492 km²).

Dacă formula celor opt județe propuse de PDL a fost apreciată de liderii maghiari ca o nouă formă de desființare a majorității maghiare din secuime, radicalii maghiari reușiți în Partidul Civic Maghiar (PCM) propuneau revenirea la vechile provincii și voievodate istorice care au făcut parte din Ungaria Mare. În acest context, ei au adus în discuție un decupaj administrativ prin care se propune înființarea a 12 macro-județe, prin comasarea actualelor județe. Dacă regiunile istorice extracarpătice și-au păstrat omogenitatea, fapt ce le asigură o bună funcționalitate, spațiul transilvănean a fost puternic fragmentat, în patru macroregiuni: Transilvania de Nord, Transilvania de Sud, Ținutul Secuiesc și Partium, în vreme ce Maramureșul depășește cu mult regiunea istorică propriu-zisă, fiindu-i atașat și județul Satu Mare. „Partium” este o denumire comună tradițional folosită în Ungaria pentru a desemna o regiune istorică din România - formată aproximativ din județele Arad, Bihor, Maramureș, Satu Mare și Sălaj - considerată ca făcând parte din Transilvania. În delimitarea propusă de PCM „județul Partium” este însă redus la actualele județe Arad, Bihor și Sălaj. Numele provine din latinescul „Partium Regni Hungaricae”, ce desemna o porțiune din Regatul Ungariei care a fost transferată Principelui Ioan Sigismund de Transilvania prin Tratatul de la Speyer din 1570.

Propunerile Academiei Române (coord. Acad. Păun Ion Otiman)

Față de propunerile menționate anterior, la nivelul Academiei Române a fost elaborat studiul „Impărțirea administrativ-teritorială, dezvoltarea regională în Uniunea Europeană și în România” (2013).

Sunt propuse șase noi variante de regionalizare: patru noi și două modele de optimizare a actualelor regiuni de dezvoltare. Toate aceste propuneri pornesc de la cele trei mari regiuni istorice (Muntenia, Moldova și Transilvania) – considerate NUTS 1, însă în nici un caz nu sunt prezentate criteriile și metodologia pe baza căreia au fost făcute decupajele regionale la nivelul NUTS 3. De asemenea, toate aceste decupaje regionale au fost realizate prin comasarea actualelor județe în structuri teritoriale de nivel superior (NUTS 2 și NUTS 1), disfuncționalitățile teritoriale de la nivelul județelor actuale nefiind luate în calcul.

Varianta 1 de delimitare a regiunilor de dezvoltare

NUTS 1: Muntenia – 17 județe și Municipiul București; Moldova – 8 județe; Transilvania – 16 județe: suprapuse clar regiunilor istorice, prin comasarea actualelor județe;

NUTS 2: Muntenia – 5 regiuni: Dunăre (jud. TR, IF – care nu este riveran Dunării!, GR, CL, IL și BR), delimitare discutabilă din cel puțin două motive : 1. separarea județelor riverane Dunării aferente Olteniei (OT, DJ și MH) și Banatului (CS); 2. separarea grupării urbane Galați-Brăila, care tinde să constituie un nucleu urban unitar, date fiind și direcțiile de dezvoltare prevăzute – fiecare oraș către celălalt; Subcarpatică (jud. AG, DB, PH și BZ), relativ omogenă ca potențial natural; Dobrogea (jud. CT și TL), de asemenea omogenă; Oltenia (jud. MH, GJ, DJ, VL și OT), de asemenea omogenă și Metropolitană București (municipiul București), care este numită impropriu „metropolitană” deoarece zona metropolitană București este cu mult mai extinsă. Moldova – 2 regiuni: Prut (județele „exterioare” ale Moldovei: BT, IS, VS și GL) și Siret (jud. „interioare” ale Moldovei: SV, NT, BC și VR). Această delimitare este forțată nu numai datorită legăturilor puternice între județele „interioare” și „exterioare” ale Moldovei, cât și datorită caracterului alungit al celor două structuri teritoriale care limitează fluxurile între extremitățile acestora. Pe de altă parte, dacă în cazul regiunii Siret se poate vorbi de o axă viabilă de comunicare (rutieră și feroviară), nu același lucru se poate spune în cazul regiunii Prut. Transilvania – 4 regiuni: Alba Iulia (jud. AB, HD, SB, BV și CV), foarte alungită est-vest, discutabilă ca viabilitate; Someș (jud. CJ, SJ, BN, MS și HR); Crișana-Maramureș (jud. BH, SM și MM), de asemenea discutabilă ca viabilitate și Banat (jud. AR, TM și CS) – mult mai omogenă decât precedentele.

Varianta 2 de delimitare a regiunilor de dezvoltare

NUTS 1: idem

NUTS 2: cu o deosebire față de decupajul propus la varianta 1: Județele Giurgiu și Ilfov trec de la regiunea Dunăre la regiunea Metropolitană București, ceea ce face ca regiunea Dunăre să fie discontinuă teritorial și mult mai puțin viabilă, iar configurația regiunii Metropolitană București să fie mai apropiată de cea a zonei metropolitane București, însă departe de a se suprapune peste aceasta;

Varianta 3 de delimitare a regiunilor de dezvoltare

NUTS 1: idem

NUTS 2: cu o deosebire față de decupajul propus la varianta 1: în Transilvania au fost delimitate regiunile Mureș (compusă din jud. MS, SB, HR, CV, BV și BN) și Apuseni (compusă din jud. SJ, CJ, AB și HD), în locul regiunilor Alba Iulia și Someș, dovadă că și autorii au înțeles caracterul artificial al delimitării celor două regiuni și au propus o soluție alternativă;

Varianta 4 de delimitare a regiunilor de dezvoltare

NUTS 1: idem

NUTS 2: asociază practic modificările de la varianta 2 cu cele de la varianta 3

Varianta 5

NUTS 1: Idem

NUTS 2: (Muntenia – 17 județe și Municipiul București; Moldova – 8 județe; Transilvania – 16 județe: suprapuse clar regiunilor istorice, prin comasarea actualelor județe); NUTS 2: Muntenia – 5 regiuni: Muntenia (jud. TR, GR, CL, IL, BR, AG, DB, PH, BZ); Ilfov (jud. IF și Municipiul București); Dobrogea (jud. TL și CT) și Oltenia (jud. MH, GJ, DJ, VL și OT). Delimitările se suprapun regiunilor istorice, ceea ce le conferă un grad ridicat de omogenitate și viabilitate teritorială, DAR este profund negeografic și chiar neștiințific să incluzi Muntenia, Oltenia și Dobrogea în Muntenia! Moldova – cu regiunea Moldova și cele opt județe aferente Moldovei istorice și Transilvania – cu 3 regiuni: Transilvania (jud. MS, SB, HR, CV, BV, BN, CJ, AB și HD); Crișana-Maramureș (jud. SJ, BH, SM și MM) și Banat (jud. TM, CS și AR). Aceeași observație: delimitări suprapuse actualelor județe și regiunilor istorice, DAR a include Banatul și Crișana împreună cu Maramureșul în Transilvania este profund discutabil!

Varianta 6 de optimizare a structurii actualelor regiuni de dezvoltare

NUTS 1: Idem

NUTS 2: cu o singură deosebire față de decupajul propus la varianta 5: la nivelul Munteniei, județul Giurgiu „trece” de la „regiunea” Muntenia la „regiunea” Ilfov.

BIBLIOGRAFIE

<https://psnews.ro/regionalizarea-romaniei-un-proiect-vechi-de-18-ani-abandonat-de-4-ori-reinviat-de-guvernul-orban-care-sunt-riscurile-de-a-fi-abandonat-si-a-cincea-oara-340568/>

https://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/procesul_de_regionalizare_a_romaniei_si_securitatea_nationala.pdf

https://adevarul.ro/news/politica/reforma-carefug-toti-reorganizarea-administrativa-statul-plateste-salariile-sute-bugetari-comune-1000-locuitori-1_60d0c0b15163ec427150451b/index.html

https://www.researchgate.net/publication/332179151_Evolutia_reformelor_administrativ-teritoriale_din_Romania_in_ultimul_secol

https://www.researchgate.net/profile/Sageata-Radu/publication/278024117_Organizarea_administrativ-teritoriala_a_Romaniei/links/55796b7308aeacff20033a2c/Organizarea-administrativ-teritoriala-a-Romaniei.pdf

<http://store.ectap.ro/articole/38.pdf>

http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/publicatii/Pais3_studiu_3_ro.pdf

http://sgg.gov.ro/docs/File/UPP/doc/proiecte_finale/strategie_adm_publica_1.pdf

https://www.researchgate.net/publication/337389356_20_de_anii_de_reforma_a_administratiei_publice_in_Romania

file:///C:/Users/anymary.jula/Downloads/20deanidereformaaadministratieipubliceinRomania_dragosdinca_2019online.pdf

[Instituții, mecanisme și reforme ale organizării administrativ teritoriale din România \(unimuenchen.de\)](#)

https://www.researchgate.net/publication/277714692_Regiunile_Europei_Metodologie_de_analiza_regionala

https://www.researchgate.net/publication/337389356_20_de_anii_de_reforma_a_administratiei_publice_in_Romania